

Dębe_3
Karta wywiadu etnograficznego

Metryczka miejscowości		
Powiat	Czarnkowsko-Trzcianecki	
Gmina	Lubasz	LU
Miejscowość	Dębe	LU_DE

Metryczka wywiadu			
Data realizacji	20.11.2012	Miejsce wykonania	Dębe
Czas trwania	00:25:10	Forma i wielkość	Plik audio: 8,36 MB
Przeprowadzający	Brak informacji	Komentarz	Brak informacji

Metryczka informatorów				
Kod	Płeć (K/M)	Wiek	Funkcja społeczna	Komentarz
LU_DE_012	K	Brak informacji	Brak informacji	Najstarsza mieszkanka Dębego

Informacje etnograficzne		
<i>Tematyka</i>	<i>Pozyskane informacje (ew. cytaty)</i>	
I. Toponomastyka i etnonimy		
Nazwy miejscowości (historyczne; zwyczajowe)	Brak informacji.	
Nazwy lokalne (przysiółków, części wsi, pól, łąk, pojedynczych gospodarstwa)	Brak informacji.	
Nazwy topograficzne (cieków wodnych, stawów, wzniesień, obszarów leśnych, toń wodnych, uroczysk)	Brak informacji.	
Nazwy pojedynczych obiektów przyrody żywej i nieożywionej (pojedynczych drzew i głązów narzutowych)	Brak informacji.	
Endonimy (nazwy własne grup lokalnych i regionalnych)	Brak informacji.	
Egzonimy (nazwy zewnętrzne grup lokalnych i regionalnych)	Brak informacji.	
II. Folklor dawny i inne zjawiska kulturowe		
Podania (opowieści) o wydarzeniach lokalnych	Brak informacji.	
Tradycyjne obrzędy (także te związane z tradycjami religijnymi) doroczne		
1	św. Andrzeja (Andrzejki)/św. Katarzyny (Katarzynki)	ANDRZEJKI: „Młodzi może obchodzili, ale ja nie pamiętam.” KATARZYNKI: „W ogóle nie.”
2	św. Marcina/11 listopada	„Jak na św. Marcina śnieg pada, to niby ten przyjeżdża na białym koniu, ten Marcin. Teraz te rogame pieką, a kiedyś nie.”
3	Adwent	Brak informacji

4	św. Mikołaja (Mikołajki)	„Dzieciom, to tak. Rodzice kupili, dali dzieciom i tyle.”
5	Wigilia	<p>„Śledź to już na pewno zawsze był. Nie było takiej wielkiej Wigilii jak teraz, teraz takie wielkie Wigilie wyprawiają. Opłatek owszem, przed jedzeniem opłatkiem się dzieliło. Był taki czerwony opłatek, co się zanosło do obory i krowom się dawało.”</p> <p>SIANKO POD OBRUSEM, PUSTE MIEJSCE PRZY STOLE „Nie, tego u nas nie było.”</p> <p>PASTERKA: „Tak, Lubasz, o północy, zawsze było o dwunastej.”</p> <p>PREZENTY: „Gwiazdor, tam gdzie małe dzieci były, tam był Gwiazdor.”</p> <p>CHOINKA: „Kto się podjął tego ten ubierał. Ozdoby z kolorowego papieru, słomy też.”</p>
6	Pierwsze i Drugie Święto Bożego Narodzenia	„No ja wiem, do kościoła się szło oczywiście, to było najważniejsze.”
7	Sylwester/Nowy Rok	„Sylwester, właściwie w sylwestra to tłukli te, w Stary Rok, czy strzelali, coś tam takiego było, we wiosce tak strzelali, niby witali Nowy Rok. Furki, to było w Stary Rok. Było, czy nie było dobre, bo trzeba było szukać potem. Nawet był taki zwyczaj, że komuś wóz wstawili na dach, w strzechy.”
8	Trzech Króli	KOLEDNICY: „To było w Trzech Króli.”
9	Kolędniczy	„Tak, Herod był i dwóch tych...”
10	MB Gromniczej	„Szło się do kościoła”
11	Karnawał, tłusty czwartek, koniec karnawału	<p>„No pewno, że organizowali, młodzież organizowała.”</p> <p>TŁUSTY CZWARTEK: „No to jeszcze dzisiaj jest, pączki piekli.”</p> <p>„Zabawy były do godziny 24:00.”</p>
12	Topienie Marzanny	„To kiedyś nie było, teraz właśnie jest bardziej.”
13	Środa Popielcowa	WIESZANIE POPIOŁU: „Trochę było, ale to ja wiem...”
14	Śródpoście	„W czasie postu było zakazane, żeby nie jeść mięsa.”
15	Niedziela Palmowa	„Z palmą się chodziło do kościoła. Palmę zostawiano w domu. Jak powiesiłam, to wisiała, a jak nie to się spaliło. To się kupowało palmy przed kościołem, takie małe.”

16	Triduum Paschalne	ZA BOŻE RANY: „Czasami chodzili i różgami bili.”
17	Wielkanoc (święcenie koszyczka)/Niedziela Wielkanocna	ŚWIĘCONKA: „Zawsze w szkole przeważnie, w szkole, w klasie. Chleb, kielbasę, masło, szynkę, pieprz. Żywność się stawiało w Wielkanoc na stół i z tego się dzielili. Chleb się pokroiło, mała kromka była, to się pokroiło.”
18	Poniedziałek Wielkanocny	„Chodzili i mieli takiego ubranego w słomie, co prowadzali, niedźwiedzia takiego. Kominiarz był, Cyganka była. Chodzili i zbierali żywność jak ktoś dawał, a potem się dzielili tym. Kiedyś to było bardziej, ale to przed wojną, po wojnie już nie było tego. Ulicą szli, młodzież, dzieci”
19	Zielone Świątki	„A to nie było specjalnie Zielonych Świątków.”
20	Boże Ciało	OKTAWA: „Wianki były po Bożym Ciele. To był rozchodnik, mięta, macierzanka, rumianek. Myśmy wieszaly na gwoździu w domu. Siedem, musiało być nie do pary, pięć, trzynaście...”
21	św. Jana	„Chyba nie.”
22	MB Zielnej	„Dziurawiec raczej był na 15 sierpnia, jak były kwiaty i kłosy, to wtedy ten dziurawiec był.”
23	MB Siewnej	„Odpust zawsze był w Lubasz. Kiedyś chyba tak nie chodzili.”
24	Dzień Wszystkich Świętych/Dzień Zaduszny	Brak informacji
25	Inne tradycyjne wydarzenia doroczne (cykliczne) istotne dla informatora	Brak informacji
Tradycyjne obrzędy rodzinne i okolicznościowe		
1	Narodziny i chrzest	„Na to Pani nie odpowiem. Przed chrztem się nigdzie nie wychodziło z dzieckiem, a tak to nie wiem.”
2	Ślub i wesele	POLTER: „To było, młodzież się schodziła, mieli butelki i rzucali po drzwi. Dzień przed weselem. We frontowe drzwi. Sprzątali domownicy, bo ci młodzi to na pewno nie sprzątali.”
3	Śmierć i pogrzeb	„Kładło się trupa na piasku, przynosiło się piasek i kładło. Biały piasek.” MODLITWY W DOMU: „Pewno, że tak. Teraz też są, tylko

		mniej śpiewają, kiedyś więcej śpiewali. Zależy ile było ludzi i jak im się chciało śpiewać, no tak z półtorej godziny. Kiedyś to myśmy nie prowadzali do figury, bo byśmy się musieli cofać, ale jak tak chodzili ze wsi to się zatrzymywał i mówili pacierz. Z tej części wsi to się już nie cofali do figury.”
4	Inne zjawiska	Brak informacji
	Zespoły i tradycje folklorystyczne, śpiewacze, muzyczne, w tym: przeglądy i festiwale oraz twórcy słowa,	Brak informacji
	Tradycje kulinarne, w tym: produkt regionalny i lokalny, potrawy świąteczne, przepisy	„Powidła w wielkim kotle, na podwórku ogień się rozpałało i się smażyło, ale każdy sam to sobie robił.”
III. Tradycje rękodzielnicze		
	Tradycje wytwórczości rękodzielniczej, sztuki ludowej oraz artystów nieprofesjonalnych	Brak informacji
IV. Przejawy religijności tradycyjnej		
1	Kapliczki i krzyże w miejscowości (okoliczności powstania, rok fundacji, fundatorzy)	Brak informacji
2	Miejsca cudowne (święte drzewa, gaje, źródelka)	Brak informacji
3	Święte figury, obrazy, rzeźby	„Przychodzili śpiewać pod figurę Jana. Do Wawrzyńca też, na jego imieniny.”
4	Miejsca kultu religijnego	Brak informacji.
5	Lokalne tradycje pielgrzymowania	Brak informacji.
6	Lokalne odpusty	„W Lubasz.”

V. Lokalne uroczystości i obchody świeckie

1	Dożynki	Brak informacji
2	Dni gminy/wsi	Brak informacji
3	Lokalne festyny	Brak informacji
4	Inne (np. organizowane przez szkoły, KGW, Domy Ludowe, Ośrodki Kultury)	„Młode Polki - młode dziewczyny. Białe bluzki żeśmy miały, spódniczki, wyszyte, tu na rękawie. Ubierały ołtarze na Boże Ciało.”